

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 339

Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0

TRE:4118/08.01.00/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Ari Vandell

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Katja Seimelä, puh. 040 149 3684, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0 hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudulle on valmisteltu kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0 kaupunkiseudun kuntayhtymän, kaupunkiseudun kuntien ja Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyönä. Vuonna 2012 valmistuneen ensimmäisen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman päivityksestä sovittiin osana Tampereen kaupunkiseudun ja valtion välistä MAL-sopimusta vuosille 2020–2023.

Kehittämisohjelman tavoitteena on lisätä Tampereen kaupunkiseudulla kävelyä ja pyöräliikennettä tuntuvasti nykyisestä. Työssä muodostettiin kävelyn ja pyöräliikenteen visio, tavoitteet ja kehittämisen periaatteet sekä määriteltiin vuosien 2021–2025 aikana toimeenpantava toimenpideohjelma.

Lähtökohdat

Työn painopisteitä määritettiin tarkastelemalla edellisen kehittämisohjelman toteutumista, järjestämällä kuntien päättäjille ja henkilöstölle strategista tilannekuvaa kartoittavat kyselyt sekä perehtymällä kansainvälisiin esimerkkeihin. Työn alkuvaiheessa järjestettiin luottamushenkilöille, asiantuntijoille ja sidosryhmille webinaari, jossa esiteltiin parhaita pohjoismaisia kävelyn ja pyöräliikenteen edistämiskäytäntöjä.

Edellistä kehittämisohjelmaa on toteutettu kohtuullisen hyvin. Suurimpina onnistumisina koettiin infrastruktuurin parantamistoimet kuten pyöräilyn seudullisten pääreittien laadun parantaminen,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

opastuksen kehittäminen ja pyöräpysäköinnin lisääminen pysäkeillä. Merkittävimmät puutteet löytyivät viestinnästä ja liikkumisen ohjauksesta.

Visio ja tavoitteet

Kävelyn ja pyöräliikenteen visioksi nostettiin "Kävely ja pyöräliikenne: kaikkien käyttämät, kaikkien kehumat, kaikkien kehittämät". Visiota konkretisoi kolme tavoiteteemaa, joille asetettiin seuraavat tavoitteet:

- Infrastrukturi ja olosuhteet: Liikkumisympäristö houkuttelee arjen matkoilla kävelyyn ja pyöräilyyn.
- Asenteet ja tottumukset: Kävelyn ja pyöräliikenteen hyödyt on tiedostettu laajasti ja niistä viestitään aktiivisesti.
- Yhdyskuntarakenne ja palveluverkot: Kaupunkirakenne tukee kestävää ja vähäpäästöistä elämäntapaa.

Seudun ilmasto- ja energiastrategiassa on linjattu, että päästövähennysten saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä seututasolla kävelyn osuuden tulee olla 30 % (27 % vuonna 2016) ja pyöräliikenteen osuuden 15 % (7 %) tehdyistä matkoista. Työssä tunnistettiin huomattavaa muutospotentiaalia lyhyissä henkilöautomatkoissa, joita seudulla tehdään paljon. Alle viiden kilometrin matkoista 42 % ja alle 10 km matkoista 64 % tehdään nykyisin henkilöautolla.

Yleisiksi edellytyksiksi tavoiteltaville muutoksille on työssä tunnistettu seuraavia periaatteita:

- yhteinen tahtotila, rahoitus ja resurssit vastaavat strategisia tavoitteita ja näkyvät eri hallinnonalojen toiminnassa
- toimenpiteiden ja vaikuttavuuden seuranta on jatkuvaa ja läpinäkyvää
- kävely ja pyöräliikenne tunnistetaan omiksi kulkumuodoikseen niin suunnitteluratkaisuissa kuin viestinnässä.

Visio, tavoiteteemat sekä kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisen periaatteet ohjaavat jatkossa seudulla tapahtuvaa suunnittelua ja kehittämistä. Kehittämistoimet kohdennetaan erityisesti keskuksiin ja joukkoliikennevyöhykkeille, joilla on paljon väestöä ja joissa tehdään paljon lyhyitä automatkoja. Näillä alueilla toimenpiteiden vaikuttavuus on suurin.

Toimenpideohjelma

Vision ja tavoitteiden saavuttamiseksi kehittämisohjelmassa on määritetty tavoiteteemoihin ryhmiteltynä yhteensä 12 projektia, jotka koostuvat vuosina 2021–2025 toteutettavia toimenpiteitä ja alustavia ajatuksia tarvittavista toimista vuoden 2025 jälkeen. Työssä on arvioitu projektien vaikuttavuus ja toteutettavuus. Projektien sisältö tarkennetaan toimeenpanovaiheessa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Infra ja olosuhteet

projekti 1. Keskusten kävelyolosuhteiden viihtyisyys ja esteettömyys

projekti 2. Korkeatasoinen pyöräliikenteen pääverkko

projekti 3. Laadukas väylien hoito ja ylläpito ympäri vuoden

projekti 4. Turvalliset ja sujuvat matkaketjut

projekti 5. Asianmukaiset työmaiden järjestelyt

Asenteet ja tottumukset

projekti 6. Määrätietoinen ja resursoitu edistämistyö

projekti 7. Aktiivinen viestintä

projekti 8. Suunnitelmallinen liikkumisen ohjaus

projekti 9. Systemaattinen seuranta

Yhdyskuntarakenne ja palveluverkot

projekti 10. Maankäytön ja liikenteen ratkaisut tukevat kävelyä ja pyöräliikennettä

projekti 11. Kävelyn ja pyöräliikenteen vahvuuksien hyödyntäminen tiivistyvässä ja monipuolistuvassa kaupunkirakenteessa

projekti 12. Palveluiden saavutettavuuden parantaminen kävelen ja pyörällä

Ohjelman toimeenpano

Kehittämishjelmaluonnokseen pyydettiin kommentit jäsenkunnista ja julkisesti. Tampereella yhdyskuntalautakunta käsitteli luonnosta 9.2.2021. Seutuhallitus hyväksyi kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämishjelman 26.5.2021 ja päätti käynnistää kehittämishjelman toteutuksen. Samalla käsiteltiin ensimmäiset askeleet kehittämishjelman toimeenpanossa.

Seudun kävelyn ja pyöräliikenteen asiantuntijayhteistyö on keskeisessä osassa kehittämishjelman jalkauttamisessa. Päätökset konkreettisista kehittämistoimista ja siten kävelyn ja pyöräliikenteen kehittymisestä tehdään pääosin kuntien budjeteissa. Tampereen kaupungin osalta käynnissä on kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman laatiminen sekä pyöräliikenteen kehittämishjelman laatiminen. Molemmat kaupunkitason ohjelmat nojaavat seudullisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin ja osaltaan konkretisoivat seututason linjauksia kuntatasolle.

Kehittämishjelman toimeenpanon edistymistä seurataan vuosittain seudullisissa toimielimissä. Seurannan yhteydessä ja osana seudun talousarviovalmistelua otetaan huomioon myös tarpeet ja mahdollisuudet edistää kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämishjelman toimeenpanoa seudullisessa yhteistyössä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiedoksi

Ari Vandell, Timo Seimelä, Sanna Ovaska, Jouni Sivenius, Kimmo Myllynen, Pasi Halme, Kari Kannisto, Mirjam Larinkari, Hanna Montonen, Elina Karppinen, Pia Hastio, Leena Jaskanen, Anna-Leea Hyry, Tarja Nikupaavo-Oksanen

Liitteet

1 Liite Yla 16.11.2021 Seudun KÄPY2.0 Loppuraportti
2 Liite Yla 16.11.2021 Seutuhallituksen päätös 26.5.2021

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 19.11.2021 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 22.11.2021

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere
22.11.2021

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§339

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)